

ŞEHİT UHUD KADİR IŞIK ANADOLU LİSESİ 2024- 2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

9. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ II. DÖNEM 2. YAZILI SORULARI

ADI SOYADI	SINIFI	NUMARASI	PUANI

“Gök, bir deniz gibi masmaviydi. Denizin üstünde martılar, çığlıklarıyla süzülüyordu. Bodrum kıyılarında zeytin ağaçlarıyla sarmaş dolaş olmuş kekikler, yaz güneşinin altında mis gibi kokuyordu. Güneş, denize altın bir patika bırakmıştı sanki. Tekneler, balıkçıların sesleriyle birlikte kıyıya yaklaşıyor; rüzgâr, mitolojik bir masalı fısıldar gibi dağlardan geçip sahile ulaşıyordu. Bu topraklar, geçmişin ve doğanın birlikte nefes aldığı yerlerdi.” Halikarnas Balıkçısı/ *Mavi Sürgün*

1.Yukarıdaki metnin türü nedir? (10p)

GEZİ YAZISI

2.Yazarın yukarıdaki metni oluşturma amacı ne olabilir? (10p)

BU METİN, EGE KIYILARININ DOĞAL GÜZELLİKLERİNİ VE TARİHİ DOKUSUNU BETİMLEYEREK OKUYUCUDA HAYRANLIK VE ÖZLEM DUYGUSU UYANDIRMAK AMACIYLA YAZILMIŞTIR.

3. Aşağıdaki tabloda boş bırakılan “Romanın Türü” kısmını doldurunuz. (20p)

ROMAN	ROMANIN İÇERİĞİ	ROMANIN TÜRÜ
Küçük Ağa	Küçük Ağa, Kurtuluş Savaşı yıllarında, siyasal karar ve tartışma merkezlerinin uzağında, Kuvvacı/Millici denilen, ama ne oldukları, neyi temsil ettikleri pek bilinmeyen birilerinin açtığı savaşa katılıp katılmamanın vebalini tartarak bir karar verme durumunda kalan insanları anlatır.	TARİHİ ROMAN
Kürk Mantolu Madonna	Yapıtlarında insanların görünmeyen yüzlerini ortaya çıkaran Sabahattin Ali, bu kitabında güçlü bir tutkunun resmini çiziyor. Düzenin sildiği kişiliklere, yaşamın uçuculuğuna ve aşkın olanaksızlığına dair, yanıtlanması zor sorular soruyor.	PSİKOLOJİK ROMAN
Yaprak Dökümü	Cumhuriyetin ilanından sonra kendine batılı olarak bakmaya çalışan Türk toplumunun, batılı toplum ve kendi toplumu arasında yaşanan kültür farkını da ortaya koyan roman, bir memur ailesinin bu yeni batılı tarzla karşılaşmasından doğan sorunları, etik değerlerin kayboluşunu ve bu ailenin çöküşünü dramatik fakat gerçekçi bir şekilde ele alır.	SOSYAL ROMAN
Bir Fikir Adamının Romanı: Ziya Gökalp	Yazar, Gökalp'in hayatını bir roman havası içerisinde ele almış, zaman zaman, kendisine yakın biri olarak, içinde yaşadığı ortamı anlatmış, değişik konulardaki makalelerinden yaptığı alıntılarını konuşmalar arasına yerleştirmiştir.	BİYOGRAFİK ROMAN
Cingöz Recai	Cingöz Recai, ülkenin en tanınmış kibar hırsızdır. Başkomiser Mehmed Rıza'yı peşinden koşturan, dünyaca ünlü dedektif Sherlock Holmes'e kök söktüren, kurnaz, cesur, soğukkanlı, zarif, tahsilli ve görgülü özellikleriyle Türk edebiyatının en meşhur tiplerinden biridir.	POLİSİYE ROMAN

4. “Anlatım teknikleri, olay çevresinde gelişen metinlerde anlatılacak olayı ya da durumu okuyucuya ulaştıran bir vasıta. Anlatım tekniklerinin zengin ve bilinçli kullanımı bir anlatının estetik yönden değerini anlatır.”

Aşağıdaki metinde hangi anlatım tekniği kullanılmıştır? (10p)

“Dün gibi hatırlıyorum: O gün kandil simitleri yedik Nuhbe Hanım'ın odasına doluşup. Nuhbe Hanım bayağı gençleşmişti. Cahit abinin getirdiği siyah-beyaz damalı başörtüsünü göstermişti anneme. Onları arayıp soran bir başka insanın gizli gururunu taşıyordu. “Cahit abine şiir okusana” dediler bana. Cahit abiye başımı çeviriyor sonra utançla yere eğiyordum.” Selim İleri, Gelinlik Kız

GERİYE DÖNÜŞ TEKNİĞİ

5. “Kahramanların yaşantılarını gerçekçi bir bakışla tasvir eden yazar, kendisini gizler. Fakat anlatış tarzı gösterir ki, duygu ve düşüncesi her an onlarla beraberdir. Her şeyi onların gözü ile görür ve duyar. Füzûzan, anlatış tarzı ile fakir, yoksul, yalnız, zavallı anne ile kızın hallerini yakından duymayı başarmıştır.” Mehmet Kaplan

Yukarıdaki metnin türü nedir? (10p)

ELEŞTİRİ METNİ

Yukarıdaki metinde yazarın üslubundan bahseden iki cümle örneği yazınız. (10 p)

- 7. Aşağıda altı çizili kelimelerin anlamlarını yazınız. (10p)**

Hasta olmaman için, dedim, zannederim ki seni muhafaza etmek bundan sonra benim vazifem oluyor.

Bazen uzun uzun münakaşa ederlerdi. **TARTIŞMA**

8. “Gitmemek istedi. Fakat bu gübreli, tozlu kasabada tek başına uzun bir gün nasıl geçirdi? Hem de ırmağa kadar inmemişti. Yıkanmasa bile bir kere görmek gerek değil miydi? Merkeplere atladılar, şeftali bahçelerinden geçtikten sonra tımar görmemiş, sık gür bir ayvalığa daldılar. Suyun iki tarafında da dalların örgülerle çevrilip gölgeleriyle kuytulaşmış birçok ufak havuzlar vardı. Yüksekten dökülen su, buraları oymuş, derinleştirmiş, sanki yıkanması kolay olsun diye özenip hazırlamıştı.” Refik Halit Karay, Şeftali Bahçeleri

Yukarıda bir kısmına yer verilen hikâyeyi, öyküleyici/betimleyici anlatım tekniklerini kullanarak beş cümle ile devam ettiriniz. (İmla ve noktalamaya dikkat ediniz.) (20p)

[illegible]